

**ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
«ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ»**

МАУП

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

дисципліни

**«ПІДГОТОВКА ПІДСУМКОВИХ ДОКУМЕНТІВ
ДОСЛІДЖЕННЯ»**

(для магістрів)

Київ – 2018

Підготовлено доцентом кафедри політології, соціології та соціальної роботи Чирковою О. А.

Затверджено на засіданні кафедри політології, соціології та соціальної роботи (протокол №3 від 25.10.2018 р.)

Схвалено Вченою радою Навчально-наукового інституту міжнародних відносин та соціальних наук (протокол №3 від 25.10.2018 р.)

Схвалено Вченою радою ПрАТ ВНЗ «Міжрегіональна Академія управління персоналом»

Чиркова О. А. Навчальна програма дисципліни «Підготовка підсумкових документів дослідження» (для магістрів). – К. : МАУП, 2018. – 17 с.

Навчальна програма дисципліни «Підготовка підсумкових документів дослідження» містить пояснювальну записку, тематичний план, програмний матеріал вивчення дисципліни, питання до самоконтролю, теми контрольних робіт, вказівки до виконання контрольних робіт, варіанти контрольних робіт, а також список рекомендованої літератури.

© ПрАТ ВНЗ «Міжрегіональна Академія управління персоналом» (МАУП), 2018

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Навчальна дисципліна «Підготовка підсумкових документів дослідження» є допоміжною у системі підготовки фахівців-соціологів різного рівня.

Мета курсу — надати слухачам знання щодо існуючих правил та стандартів підготовки та оформлення підсумкових документів дослідження, а також основні вимоги щодо написання наукових робіт та специфіку створення магістерської роботи.

Цей курс передбачає також формування практичних навичок з підготовки, створення та оформлення основних типів підсумкових документів власне соціологічного дослідження.

В результаті вивчення курсу студенти мають знати:

- специфіку підготовки підсумкових документів соціологічного дослідження;
- методику написання звіту за результатами соціологічного дослідження;
- особливості оформлення табличних, графічних, електронних носіїв звіту;
- основні умови аналізу інформації та надання рекомендацій;
- основні принципи написання та оформлення наукових публікацій;
- вимоги до написання наукових публікацій ВАК України;
- основні моделі взаємодії соціолога та ЗМІ;

вміти:

- оформляти звіт за результатами соціологічного дослідження;
- грамотно оформляти табличні, графічні та електронні носії звіту;
- знати основні вимоги до дослідника при аналізі емпіричної інформації;
- надавати практичні рекомендації та робити висновки при аналізі результатів соціологічного дослідження;
- працювати з текстом як джерелом наукової інформації;
- написати наукову статтю за результатами отриманої інформації в ході проведення соціологічного дослідження;
- аналізувати різні види соціологічної інформації та процес її висвітлення в ЗМІ;
- використовувати методи контролю якості соціологічної інформації в ЗМІ.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
дисципліни
«Підготовка підсумкових документів дослідження»

№ за/п	Назва змістовних модулів та тем
<i>I</i>	<i>Змістовний модуль 1. Вимоги до підсумкових документів досліджень.</i>
	Тема 1. Загальні вимоги до оформлення підсумкових документів дослідження.
	Тема 2. Типологізація підсумкових документів дослідження.
	Тема 3. Застосування допоміжного апарату при оформленні підсумкових документів дослідження.
<i>II</i>	<i>Змістовний модуль 2. Специфіка створення та оформлення підсумкових документів соціологічного дослідження.</i>
	Тема 4. Особливості конструювання наукового тексту.
	Тема 5. Створення, оформлення та презентація аналітичного звіту.
	Тема 6. Специфіка публікації результатів соціологічних досліджень в засобах масової інформації.
	Тема 7. Допоміжні підсумкові документи: огляд, реферат, рецензія.
Разом:	120 годин

ЗМІСТ

дисципліни

«Підготовка підсумкових документів дослідження»

Змістовний модуль 1. Вимоги до підсумкових документів досліджень.

Тема 1. Загальні вимоги до оформлення підсумкових документів дослідження.

Поняття документу в соціології. Типологія документів. Підсумковий документ дослідження - вираження результату роботи дослідника. Місце підсумкових документів дослідження в соціологічній практиці. Загальноприйняті в соціологічній практиці способи оформлення підсумкових документів дослідження. Специфіка українського ринку споживання матеріалів соціологічних досліджень.

Література: [1, 3, 7, 8, 10, 12, 17, 24, 25, 28]

Тема 2. Типологізація підсумкових документів дослідження.

Основа для класифікації підсумкових документів дослідження. Основні типи підсумкових документів в соціологічній практиці. Проблема представлення матеріалів дослідження; цільова аудиторія; соціальна значимість висновків дослідника. Наукове призначення класифікації підсумкових документів. Підсумковий документ в якості засобу зворотного зв'язку між дослідником та суспільством.

Література: [1, 5, 6, 8, 13, 27, 39]

Тема 3. Застосування допоміжного апарату при оформленні підсумкових документів дослідження.

Призначення допоміжного апарату публікації. Різновиди допоміжних засобів оформлення публікації. Примітки, бібліографічні списки, допоміжні вказівники. Посилання на використані джерела. Загальноприйняті способи оформлення посилань. Норми оформлення бібліографічних списків та посилань в залежності від типу видання прийняті в Україні.

Література: [1, 5, 6, 8, 13, 27, 39]

Змістовний модуль 2. Специфіка створення та оформлення підсумкових документів соціологічного дослідження.

Тема 4. Особливості конструювання наукового тексту.

Композиція статті. Заголовок. Структура наукової статті. Історіографічний нарис. Формулювання гіпотез. Опис інструментарію. Аналіз концептуальних змінних. Опис об'єкта дослідження, генеральної сукупності та вибірових процедур. Оцінка репрезентативності. Представлення отриманих даних та їх обговорення. Формулювання підсумкових висновків. Оформлення допоміжного апарату.

Література: [1, 2, 5, 6, 8, 13, 14, 20, 27, 31, 35, 39]

Тема 5. Створення, оформлення та презентація аналітичного звіту.

Призначення аналітичного звіту. Поняття про повноту інформації та доступність тексту в аналітичному звіті. Структура аналітичного звіту. Резюмуюча частина звіту – призначення та специфіка викладення матеріалу. «Паспорт» дослідження, його характеристики. Дані одномірних розподілів – призначення та вимоги до подання в звіті. Композиція основної (змістовної) частини аналітичного звіту. Методичний і змістовний розділи основної частини аналітичного звіту. Викладення принципів і процедури підготовки вибірки, принципів підготовки анкети. Призначення та оформлення таблиць

представлених в звіті. Структура аналізу інформації. Конструювання висновків та надання рекомендацій.

Література: [1, 5, 6, 8, 13, 27, 39]

Тема 6. Специфіка публікації результатів соціологічних досліджень в засобах масової інформації.

Етика подання результатів соціологічних досліджень в засобах масової інформації. Різновиди подання результатів соціологічних досліджень в ЗМІ. Прес-реліз, як спеціальна форма подання соціологічної інформації в ЗМІ. Вимоги до оформлення прес-релізу. Прес-конференції. Тематичні телепрограми. Вимоги до соціологічної інформації при тиражування в ЗМІ.

Література: [23, 24, 26, 37]

Тема 7. Допоміжні підсумкові документи: огляд, реферат, рецензія.

Призначення огляду. Призначення та структура рецензії. Наведення відомостей про авторів роботи. Розгляд історії проблеми. Викладення основних положень та висновків роботи. Оцінка наукової новизни роботи. Складання реферату. Функції реферату. Оцінка рівня видання, потенціалу роботи та безпосереднього внеску в розвиток науки. Анотація – призначення та специфіка укладання.

Література: [1, 5, 6, 8, 13, 27, 39]

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Загальні вимоги до оформлення підсумкових документів дослідження.
2. Поняття документу в соціології.
3. Типологія документів в соціології.

4. Підсумковий документ дослідження - вираження результату роботи дослідника.
5. Місце підсумкових документів дослідження в соціологічній практиці.
6. Загальноприйняті в соціологічній практиці способи оформлення підсумкових документів дослідження.
7. Специфіка українського ринку споживання матеріалів соціологічних досліджень.
8. Типологізація підсумкових документів дослідження.
9. Основа для класифікації підсумкових документів дослідження.
10. Основні типи підсумкових документів в соціологічній практиці.
11. Проблема представлення матеріалів дослідження; цільова аудиторія; соціальна значимість висновків дослідника.
12. Наукове призначення класифікації підсумкових документів.
13. Підсумковий документ в якості засобу зворотного зв'язку між дослідником та суспільством.
14. Застосування допоміжного апарату при оформленні підсумкових документів дослідження.
15. Призначення допоміжного апарату публікації.
16. Різновиди допоміжних засобів оформлення публікації.
17. Примітки, бібліографічні списки, допоміжні вказівники.
18. Призначення посилань на використані джерела.
19. Прийняті в Україні способи оформлення посилань.
20. Норми оформлення бібліографічних списків та посилань в залежності від типу видання прийняті в Україні.
21. Особливості конструювання наукового тексту.
22. Специфіка композиції статті в спеціалізованому науковому виданні.
23. Призначення та вимоги до заголовку наукової статті.
24. Структура наукової статті.
25. Опис інструментарію та аналіз концептуальних змінних в науковій статті: місце та призначення.

- 26.Опис об'єкта дослідження, генеральної сукупності та вибірових процедур: мінімальні вимоги.
- 27.Призначення представлення оцінки репрезентативності.
- 28.Представлення отриманих даних та їх обговорення.
- 29.Формулювання підсумкових висновків.
- 30.Оформлення допоміжного апарату.
- 31.Створення, оформлення та презентація аналітичного звіту.
- 32.Призначення аналітичного звіту.
- 33.Поняття про повноту інформації та доступність тексту в аналітичному звіті.
- 34.Структура аналітичного звіту.
- 35.Резюмуюча частина звіту – призначення та специфіка викладення матеріалу.
- 36.Поняття про «паспорт» дослідження, його характеристики.
- 37.Дані одномірних розподілів – призначення та вимоги до подання в звіті.
- 38.Композиція основної (змістовної) частини аналітичного звіту.
- 39.Методичний і змістовний розділи основної частини аналітичного звіту.
- 40.Викладення принципів і процедури підготовки вибірки, принципів підготовки анкети.
- 41.Призначення та оформлення таблиць представлених в звіті.
- 42.Структура аналізу інформації в звіті.
- 43.Конструювання висновків та надання рекомендацій під час складання аналітичного звіту.
- 44.Специфіка публікації результатів соціологічних досліджень в засобах масової інформації.
- 45.Етика подання результатів соціологічних досліджень в засобах масової інформації.
- 46.Різновиди подання результатів соціологічних досліджень в ЗМІ.

- 47.Прес-реліз, як спеціальна форма подання соціологічної інформації в засобах масової інформації.
- 48.Вимоги до оформлення прес-релізу.
- 49.Відповідальність представлення результатів дослідження на прес-конференціях тематичних телепрограмах.
- 50.Вимоги до соціологічної інформації при тиражування в ЗМІ.
- 51.Допоміжні підсумкові документи: огляд, реферат, рецензія.
- 52.Призначення огляду.
- 53.Призначення та структура рецензії.
- 54.Розгляд історії проблеми при написанні рецензії.
- 55.Викладення основних положень та висновків роботи.
- 56.Оцінка наукової новизни роботи.
- 57.Складання реферату.
- 58.Функції реферату.
- 59.Оцінка рівня видання, потенціалу роботи та безпосереднього внеску в розвиток науки.
- 60.Анотація – призначення та специфіка укладання.

ТЕМИ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

1. Різновиди звітної документації соціологічного дослідження.
2. Звіт про соціологічне дослідження: поняття та структура.
3. Загальні вимоги до звіту соціологічного дослідження.
4. Композиція звіту соціологічного дослідження.
5. Види графічного представлення соціологічних даних у звіті соціологічного дослідження.
6. Представлення в звіті соціологічного дослідження даних одновимірного розподілу.
7. Представлення в звіті соціологічного дослідження даних двовимірного розподілу.

8. Представлення в звіті соціологічного дослідження даних багатовимірного розподілу.
9. Як підготуватися до захисту курсової роботи.
10. Як підготуватися до захисту дипломної роботи.
11. Основні вимоги до дипломної роботи.
12. Як писати реферативну роботу.
13. Композиція реферату.
14. Публічний виступ: підготовка доповіді та виступ.
15. Правила написання наукової статті.
16. Презентація результатів соціологічного дослідження.
17. Прес-конференція соціологів.
18. Співпраця журналістів та соціологів.
19. Як підготувати наукову доповідь.
20. Вимоги до доповідача наукової доповіді.
21. Як організувати та провести наукову конференцію.
22. Наукова конференція: організатори, мета, учасники.
23. Студентська наукова конференція: організатори, завдання, учасники.
24. Правила написання наукових текстів.
25. Публікації результатів соціологічного дослідження в пресі.
26. Правила оформлення бібліографічних описів.
27. Реферати та анотації.
28. Дисертація як результат дослідження.
29. Наукова публіцистика.
30. Публіцистична стаття щодо результатів соціологічного дослідження.

ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Основою оволодіння матеріалом програми курсу “Підготовка підсумкових документів дослідження” є систематична, активна та самостійна робота студентів щодо вивчення навчальної, наукової, спеціальної літератури, вирішення ситуаційних завдань із навчальних тем дисципліни, написання рефератів і наукових повідомлень, виконання контрольних робіт.

Засвоєння матеріалу сприятиме розвитку індивідуальних умінь і здібностей слухачів щодо роботи з першоджерелами, навчальними посібниками та підручниками. Обираючи тему контрольної роботи, студент на власний розсуд опрацьовує одну або три із запропонованих у переліку тем. Треба обирати тему, яка б викликала інтерес або була пов’язана з практичною діяльністю студента, а також сприяла максимальному засвоєнню знань та набуттю практичного досвіду для застосування його у роботі. Кількість обраних тем для контрольної роботи залежить від обсягу знайденого матеріалу для опрацювання. Одна тема обирається в разі великого обсягу знайденого матеріалу, три теми — при умові невеликих обсягів матеріалів на кожен окрему тему.

При підготовці відповідей на питання контрольної роботи студент повинен ознайомитись з навчальними посібниками, переліченими в списку літератури. Необхідно знайти глави чи розділи, які містять матеріал щодо конкретного питання, та ретельно вивчити (прочитати, зрозуміти, законспектувати) його. У контрольній роботі потрібно сконцентровано викласти основний зміст відповідей на поставлені питання. В цілому в контрольній роботі мають бути відповіді на кожне зазначене питання, також необхідно зробити стислий висновок.

Для підготовки відповідей потрібно опрацювати не тільки навчальну літературу, але і першоджерела — твори соціологів, які треба прочитати і зрозуміти основні ідеї цих авторів. Адже підготовка контрольної роботи — це не тільки конспектування навчальної літератури, але і творчий процес. Саме тому відповіді на питання повинні бути досить повними, самостійними, відображати рівень загальної культури та спеціальних знань студентів. Обсяг контрольної роботи — 6–10 сторінок друкованого тексту, відповідно вдвічі більше — рукописного. На початку роботи потрібно вказати тему або теми роботи та викласти план роботи, який відображатиме структуру роботи (чіткий порядок побудови тексту, зв’язок між окремими частинами).

Структура контрольної роботи має бути такою:

- титульний лист (назва навчального закладу, дисципліни, з якої виконується контрольна робота; варіант або тема контрольного завдання; ім'я та по батькові студента; факультет, група; прізвище, ім'я та по батькові викладача, який перевірятиме роботу; місто та рік виконання роботи);
- план роботи;
- вступ (визначаємо актуальність та основні положення обраної теми або тем, об'єкт та предмет аналізу);
- основна частина (виклад змісту питань);
- висновки;
- список використаної літератури (потрібно вказати навчальні посібники та додаткову літературу, використані при виконанні контрольної роботи).

Усі сторінки мають бути пронумеровані (крім першої — титульної) та відповідно відображені в плані роботи. Особливу увагу слід приділити оформленню контрольної роботи. Вона повинна бути виконана охайно, ретельно. Кожна відповідь розпочинається з назви питання, закінчується коротким висновком. Кожний розділ роботи починається з нової сторінки. Остання сторінка контрольної роботи має містити дату подання роботи до навчального відділу факультету/ інституту та особистий підпис студента.

Варіанти контрольних робіт.

Варіант 1

1. Місце підсумкових документів дослідження в соціологічній практиці.
2. Проблема представлення матеріалів дослідження; цільова аудиторія; соціальна значимість висновків дослідника.
3. Різновиди допоміжних засобів оформлення публікації.

Варіант 2

1. Специфіка українського ринку споживання матеріалів соціологічних досліджень.
2. Підсумковий документ в якості засобу зворотного зв'язку між дослідником та суспільством.

3. Норми оформлення бібліографічних списків та посилань в залежності від типу видання прийняті в Україні.

Варіант 3

1. Типологізація підсумкових документів дослідження.
2. Застосування допоміжного апарату при оформленні підсумкових документів дослідження.
3. Опис інструментарію та аналіз концептуальних змінних в науковій статті: місце та призначення.

Варіант 4

1. Створення, оформлення та презентація аналітичного звіту.
2. Композиція основної (змістовної) частини аналітичного звіту.
3. Вимоги до оформлення прес-релізу.

Варіант 5

1. Поняття про повноту інформації та доступність тексту в аналітичному звіті.
2. Конструювання висновків та надання рекомендацій під час складання аналітичного звіту.
3. Прес-реліз, як спеціальна форма подання соціологічної інформації в засобах масової інформації.

Варіант 6

1. Поняття про «паспорт» дослідження, його характеристики.
2. Етика подання результатів соціологічних досліджень в засобах масової інформації.
3. Призначення та структура рецензії.

Варіант 7

1. Реферування тексту. Функції реферату.
2. Анотація – призначення та специфіка укладання.
3. Допоміжні підсумкові документи: огляд, реферат, рецензія.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Основна:

1. Батыгин Г.С. Обоснование научного вывода в прикладной социологии. - М., 1986.
2. Бутенко И.А. Организация прикладного социологического исследования. - М., 1994.
3. Городяненко В.Г. Социологический практикум. - Днепропетровск, 1998.
4. Гречихин В. Лекции по методике и технике социологических исследований. – М., 1999.
5. Интерпретация и анализ данных в социологических исследованиях / Отв. ред. В.Г. Андреев, Ю.Н. Толстова. – М., 1987.
6. Клепко С.Ф. Наукова робота і управління знаннями: Навчальний посібник. – Полтава, 2005.
7. Рабочая книга социолога. — М., 1983.
8. Саганенко Г.И. Социологическая информация. Статистическая оценка исходных данных социологического исследования. - Л., 1979.
9. Сикевич З. Социологическое исследование: практическое руководство. – С.-Пб., 2005.
10. Сусоколов А.А. Технология социологического исследования. – М., 2007.
11. Ядов В.А. Стратегия социологического исследования. - М., 1998.

Додаткова:

12. Аберкромби П., Хилл С., Тернер Б. С. Социологический словарь: Пер. с англ. Казань, 1997.
13. Анализ нечисловой информации в социологических исследованиях. – М., 1985.
14. Девятко И.Ф. Методы социологического исследования. - Екатеринбург, 1998.
15. Добренков В.И., Кравченко А.И. Методы социологического исследования. – М., 2009.
16. Довідник здобувача наукового ступеня: Зб. нормат. док. та інформ. матеріалів з питань атестації наук. кадрів вищої кваліфікації / Упоряд. Ю. І. Цеков. – К., 2003.
17. Ельмеев Б.Я., Овсянников В.Г. Прикладная социология. – СПб., 1994.
18. Иванов О.И. Методология социологии. Уч.-мет. пос. – СПб., 2001.
19. Как провести социологическое исследование. В помощь идеологическому активу / Под ред. Горшкова М. – М., 1990.
20. Киблицкая М.В., Маслаков И.К. Методология и дизайн исследования в стиле кейс-стади. – М., 2003.
21. Логика социального исследования / Отв. ред. Г.В. Осипов. – М., 1987
22. Методы сбора информации в социологических исследованиях. / Кн.

- 1,2. — М., 1990.
23. Опитування громадської думки. Для журналістів і політиків. / Відп. ред. Панина Н.В. — К., 1995.
24. Панина Н.В. Технология социологического исследования. - К., 1998.
25. Пасмуров А.Я. Как эффективно подготовить и провести конференцию, семинар, выставку. – С.Пб., 2006.
26. Практикум по прикладной социологии. - М, 1987.
27. Процесс социального исследования. — М., 1975.
28. Российская социологическая энциклопедия / Под ред. Г.В.Осипова. - М., 2000.
29. Соціологія: короткий енциклопедичний словник. Під заг. ред. В.І.Воловича. - К., 1998.
30. Социологический справочник / Под ред. В.И.Воловича. - К, 1991
31. Сурмін Ю. Магістерська робота з державного управління: методика написання. оформлення й захисту: Навч. метод. посіб. – Д., 2000.
32. Сурмін Ю.П., Туленков Н.В. Методология и методы социологических исследований. - К., 2000.
33. Сурмін Ю.П. Теория систем и системный анализ. – К., 2003.
34. Черній А.М. Дисертація як кваліфікаційна наукова праця: Посіб. / За заг. ред. І.І. Ібадуліна. – К., 2004.
35. Шаров Ю.П. Стислі методичні рекомендації до розробки магістерських робіт та їх оцінки. – Д., 1998.

Джерела в мережі Інтернет:

36. Выступление на публике, как не провалить речь?! //
<http://medpred.afalina-promo.ru/30/>
37. Как организовать и провести пресс-конференцию //
<http://gov.cap.ru/hierarhy.asp?page=./19187/20555/20592>
38. Организация конференций, деловых визитов, семинаров, фестивалей, соревнований // <http://www.rbtour.ru/conferences.asp>
39. <http://www.dissertacia.com>